

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 7C/81/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114221011
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1114221011.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred samosudkyňou Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovou v právnej veci navrhovateľa: Z. K. G., J. XX.XX.XXXX, G. M. N. XXXX/XX, O. H., proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody vo výške 1.400,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.134,45 € spolu s 5,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.134,45 € od 1.04.2013 do zaplataenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamieta.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 30,85 € v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 07.07.2014, sa navrhovateľ proti odporcovi domáhal zaplataenia istiny 1.400,- € s príslušenstvom titulom náhrady škody ktorá mu vznikla nezákonným rozhodnutím ministra spravodlivosti č. 15248/2006-41/5 z 03.10.2006 (Rozhodnutie), ktorým bol odvolaný z funkcie predsedu súdu Okresného súdu Dolný Kubín z dôvodu neplnenia si povinností predsedu súdu podľa § 38 ods. 5 zákona č. 757/2004 Z.z. a nesprávnym úradným postupom pri vydávaní tohto rozhodnutia. Návrh odôvodnil tým, že Rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím ministra spravodlivosti č. 5248/2006-41/5/AK/S zo dňa 14.04.2011. Za vzniknutú škodu navrhovateľ označil náklady vynaložené na právnu pomoc, náklady na súdne poplatky a ušlý zisk vo forme straty príjmu z príplatku za riadenie, ktorý by navrhovateľ poberal, ak by nedošlo k jeho odvolaniu z funkcie. Listom zo dňa 12.09.2012 požiadal MS SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške žalovanej istiny, pričom mu bolo odpovedané listom č. 12771/2013-4 z 01.03.2013 tak, že jeho žiadosti vyhované nebolo. Podľa názoru navrhovateľa sú splnené všetky zákonné predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu. Zo zrušujúceho rozhodnutia explicitne vyplýva, že Rozhodnutie bolo na základe rozkladu zrušené pre nezákonnosť. V dôsledku nezákonného Rozhodnutia bol navrhovateľ nútený za účelom ochrany svojich práv a svojho dobrého mena využiť všetky možné prostriedky, ktoré s ohľadom na predpokladanú a následne aj fakticky naplnenú rôznosť názorov príslušných súdov prichádzali do úvahy, s čím navrhovateľovi vznikli aj finančné náklady, ktoré by inak nevznikli. Žalovanú istinu špecifikoval nasledovne:

1/ uhradená odmena advokátky v celkovej výške 21.000,- Sk (697,07 eura) - časť faktúry č. 2006-45 (suma 3.000,- Sk) a faktúry č. OF 2008/04 na sumu 8.000,- Sk a č. OF 2008/15 na sumu 10.000,- Sk);
2/ uhradené súdne poplatky v celkovej výške 12.000,- Sk (398,33 eura) - 10.000,- Sk za konania na KS v Bratislave v 1. stupni (časť faktúry č. 2006-45 - suma 10.000,- Sk a 2.000,- Sk za odvolacie konanie (pripojené potvrdenie prevzatia príkazu);

3/ časť funkčného príplatku za výkon funkcie predsedu súdu uplatnená vo výške 304,60 eura (nedosahujúcu ani 1/z-icu z celkovej výšky tohto príplatku, o ktorú bol žalobca ukrátený).

Popri žalovanej istine si navrhovateľ uplatnil aj úrok z omeškania za obdobie od 01.04.2013 do zaplatenia vo výške 5,5 % ročne.

Písomným podaním zo dňa 12.11.2014 (čl. 27) sa odporca k návrhu na začatie konania vyjadril tak, že ho žiadal ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť. Vo vyjadrení namietal:

- absenciu nezákonného rozhodnutia, keďže navrhovateľ označil za nezákonné také rozhodnutie, ktoré bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku, pričom podľa jeho názoru z § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je predpokladom vzniku škody podľa tohto zákona existencia právoplatného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť, čo v danom prípade splnené nebolo, keďže Rozhodnutie nikdy nenadobudlo právoplatnosť.

- absenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdenou škodou a nezákonným rozhodnutím; Náklady na súdne poplatky a náklady na právne zastupovanie mali navrhovateľovi vzniknúť v súvislosti so súdnym konaním, v ktorom sa domáhal preskúmania rozhodnutia ministra spravodlivosti SR č. 15248/2006-41/5 zo dňa 03.10.2006, resp. v súvislosti s podanou ústavnou sťažnosťou, pričom

A) konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra spravodlivosti SR č. 15248/2006-41/5 zo dňa 03.10.2006 bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 452/2006-38 zo dňa 14.06.2007 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžo 149/2007 zo dňa 11.12.2007 právoplatne zastavené a žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania;

B) ústavná sťažnosť navrhovateľa voči uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžo 149/2007 zo dňa 11.12.2007 bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 231/2010-19 zo dňa 30.06.2010. Náklady na právne služby a súdne poplatky tak mali navrhovateľovi vzniknúť v iných konaniach ako v konaní, kde bolo vydané Rozhodnutie a navrhovateľ v týchto konaniach ani nebol úspešný. Podľa odporcu o náhrade trov predmetných konaní bolo možné rozhodovať iba v konaniach, v ktorých tieto náklady (trovy) vznikli. Odporca navyše poukázal, že vynaloženie finančných prostriedkov na vedenie občianskeho súdneho konania neznamená, že si ich náhradu môže navrhovateľ automaticky dôvodne uplatňovať od štátu. Pri skúmaní existencie príčiny škody je potrebné posúdiť navrhovateľom vynaložené finančné prostriedky tak z hľadiska nutnosti ako aj účelnosti. Bolo slobodným rozhodnutím žalobcu zvoliť si právneho zástupcu, v tejto súvislosti mu uhradiť odmenu a výdavky a takýmto spôsobom naložiť so svojím majetkom. Navrhovateľ ako osoba s právnickým vzdelaním mohol uskutočňovať kvalifikované úkony v občianskom súdnom konaní smerujúce k obrane jeho záujmov bez potreby zastúpenia.

- pasívnu vecnú legitimáciu vo vzťahu k náhrade za príplatok za výkon funkcie predsedu súdu; Odporca bol názoru, že ak navrhovateľovi nebola vyplatená nejaká zložka jeho platu, mal sa jej domáhať ako priameho nároku podľa zákona č. 385/2000 Z.z. a funkčný príplatok mu mal ako zložku vyplatiť jeho osobný úrad, tj. OS Dolný Kubín.

- premlčanie vo vzťahu k náhrade za príplatok za výkon funkcie predsedu súdu (Príplatok); Nárok na zaplatenie Príplatku podľa odporcu nebol závislý od rozhodnutia o rozklade, preto premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy tento navrhovateľovi nebol vyplatený, hoci vyplatený mal byť. Keďže príplatok nebol navrhovateľovi vyplácaný od roku 2006, rozhodnutie o rozklade bolo vydané 14.04.2011 a návrh na začatie konania bol podaný až 17.07.2014 (po viac ako 3 rokoch od nevyplatenia príplatku), je nárok na jeho zaplatenie podľa odporcu premlčaný.

Na pojednávaní dňa 20.04.2015 (čl. 74) navrhovateľ doplnil, že škodu si neuplatňuje iba titulom nezákonného rozhodnutia, ale aj titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v neprimeranej dĺžke rozhodovania o jeho rozklade. Vo vzťahu k vyplácaniu Príplatku uviedol, že jeho výplata mu bola pozastavená nasledujúcim dňom po doručení Rozhodnutia. K námietke premlčania a nedostatku pasívnej legitimácie doplnil, že osobný úrad mu nemal na základe čoho vyplácať Príplatok potom, ako fakticky prestal vykonávať funkciu predsedu súdu. Následne bol za predsedu súdu vymenovaný iný sudca, ktorý túto funkciu vykonával počas doby, kedy mala trvať funkcia navrhovateľa. Na otázku súdu uviedol, že nemá vedomosť o tom, že nesprávny úradný postup konštatoval nejaký príslušný orgán. K námietke odporcu, že nesprávny úradný postup nemá príčinnú súvislosť s označenou škodou uviedol, že podľa neho táto príčinná súvislosť je daná, pretože ak by o jeho rozklade bolo rozhodnuté hneď, nemusel podniknúť iné právne kroky. Všetky konania vo vzťahu k odvolaným predsedom súdov vrátane navrhovateľa mali význam pre ďalší postup odporcu, keďže odporca o rozklade rozhodol až potom, ako sa tieto konania skončili, konkrétne po rozhodnutí ÚS SR v daných veciach a priamo sa na tieto rozhodnutia odporca odvolával aj pri rozhodovaní o jeho rozklade. Týmto rozhodnutím odporca vlastne revidoval aj svoj predchádzajúci právny názor. Predtým bol názoru, že rozhodnutie o odvolaní predsedu

súdu je konečné a nie je proti nemu prípustný riadny opravný prostriedok a nie je napravitelné správnu žalobou. Takže ak by navrhovateľom iniciované konania boli zbytočné, tak by odporca na ich skončenie nečakal a neodvolával sa na ne. Vo vzťahu k účelnosti trov konania uviedol, že nie je odborníkom na správne právo, preto sa v správnom konaní nechal zastúpiť advokátom, ktorých v tejto oblasti nie je veľa. V konaní pred ústavným súdom je zastúpenie obligatórne. Navrhovateľ nemal snahu navyšovať trovy konania, o čom podľa neho svedčí aj to, že v tomto konaní nie je zastúpený, lebo sa jedná o vec, ktorá mu je z hľadiska jeho zaradenia bližšia.

Na pojednávaní dňa 18.6.2015 (čl. 101) odporca doplnil svoje vyjadrenia tak, že vzniesol námietku premlčania vo vzťahu ku škode, ktorá mala vzniknúť navrhovateľovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu, pričom poukázal na to, že premlčacia doba plynie v tomto prípade odo dňa, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Z podkladov, ktoré navrhovateľ predložil vyplýva, že škoda mu mala vzniknúť v období rokov 2006-2008, kedy sa o škode aj dozvedel, avšak nárok si uplatnil na súde až v roku 2014, t.j. po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Vo vzťahu k škode za trovy právneho zastúpenia namietol výšku - navrhovateľ mal dohodnutú odmenu vo výške 3.000,- Sk, ktorá je nad rámec tarifnej odmeny. V roku 2006 za úkon právnej služby predstavovala odmena podľa tarify sumu 41,82 € (1/13 výpočtového základu), v roku 2008 - zastupovanie pred ÚS SR 105,42 €. Navyše fakturované sumy nie sú násobkom sumy 1500,- Sk, ktorá bola dohodnutá ako hodinová odmena. Odporca považoval za dôvodnú iba odmenu vo výške určenej vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z.

Písomným podaním zo dňa 06.10.2015 navrhovateľ reagoval na námietky odporcu tak, že námietku premlčania, vznesenú odporcom považuje za nedôvodnú s odkazom na § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Objektívna premlčacia doba je v tomto prípade 10 ročná. Počas predbežného prerokovania nároku premlčacia doba podľa § 15 ods. 3 citovaného zákona neplynula. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť podľa navrhovateľa až okamihom, kedy mu bolo doručené rozhodnutie o rozklade proti Rozhodnutiu. Až na základe tohto rozhodnutia navrhovateľ dospel k záveru, že mu orgán verejnej moci spôsobil škodu - až v tomto rozhodnutí uznal nezákonnosť svojho skoršieho rozhodnutia. Vo vzťahu k náhrade škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia doplnil, že vynaložená odmena bola zmluvnou odmenou, keďže nešlo o jednoduchú vec a úkony právnej služby boli značne časovo náročné. Navrhovateľ uviedol, že bol rád, že sa mu vôbec podarilo nájsť advokáta, ktorý by ho bol ochotný zastupovať v tejto špecifickej záležitosti. Medzi ním a jeho právnu zástupkyňou určite došlo k dohode o výške ňou fakturovanej odmeny vo výške 10.000,- Sk a bol aj upozornený podľa § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Na pojednávaní dňa 12.10.2015 odporca namietol, že nárok na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu nebol podľa jeho názoru riadne prerokovaný ako aj skutočnosť, že nesprávnosť úradného postupu nebola posudzovaná žiadnym príslušným orgánom. Na pojednávaní dňa 15.2.2016 (čl. 128) odporca doplnil svoju námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Uviedol, že pre posúdenie tejto otázky je podstatné, že Rozhodnutie nie je rozhodnutím orgánu, aký majú na zreteľ ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a preto v prípade tohto nároku nemožno hovoriť o škode, ktorá by vznikla pri výkone verejnej moci. Štátnozamestnanecké vzťahy sú svojou podstatou vzťahmi zamestnaneckými s určitými modifikáciami ktoré evokujú akési rysy výkonu verejnej moci. Takéto vzťahy však obsahujú konkrétnu právnu úpravu zodpovednosti štátu za škodu v týchto vzťahoch ako ich ďalších nárokoch a nedávajú priestor pre aplikáciu už citovaného zákona. V prípade odvolania navrhovateľa mal tento pozíciu štátneho zamestnanca. Za škodu spôsobenú v týchto vzťahoch štát zodpovedá podľa všeobecných predpisov a v prípade kde orgán verejnej moci vystupuje ako zamestnávateľ je daná jeho pracovnoprávna zodpovednosť. Z uvedeného je podľa odporcu zrejmé, že pasívne vecne legitimovaný pre uplatnenie nedoplatku na príplatku je osobný úrad navrhovateľa. V súvislosti s touto argumentáciou odporca poukázal na názor KS BA sp. zn. 2Co/I 82/2011 zo 28.3.2012.

Na pojednávaní dňa 23.06.2015 odporca doplnil svoju námietku o neúčelnosti trov konania vynaložených navrhovateľom s poukazom na rozvrhy práce OS Dolný Kubín, podľa ktorých bol navrhovateľ zaradený na rozhodovanie v správnych veciach. V tomto svetle podľa odporcu neobstojí tvrdenie navrhovateľa, že nie je odborník na správne súdnictvo. S odkazom na § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. bol odporca názoru, že navrhovateľ má nárok iba na náhradu trov konania vo výške tarifnej odmeny.

Podľa § 101 ods. 1, 2 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Vo veci súd vykonal dokazovanie:

- listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu: Rozhodnutie ministra spravodlivosti č. 15248/2006-41/5 z 03.10.2006 (čl. 3), Rozhodnutie ministra spravodlivosti č. 15248/2006-41/5/AK/S z 14.04.2011 (čl. 4), Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s podacím lístkom (č.l. 6-8), Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 01.03.2013 (čl. 9), List navrhovateľa zo dňa 02.11.2006 s pripojeným podacím lístkom (čl. 10-11), platový dekrét zo 04.04.2006 (čl. 85), oznámenie z 31.10.2006 o funkčnom plate sudcu a paušálnej náhrade nákladov spojených s výkonom funkcie (čl. 86), oznámenie zo 04.03.2007 o funkčnom plate sudcu a paušálnej náhrade nákladov spojených s výkonom funkcie (čl. 87), Zmluva o poskytovaní právnych služieb zo 17.11.2006 (čl. 88), Dodatok č. 1 k Zmluve o poskytovaní právnych služieb z 05.02.2007 (čl. 91), faktúra č. 2006-45 na sumu 13.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 92), faktúra č. 0F 2008/04 na sumu 8.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 92, 140), faktúra č. 0F 2008/15 na sumu 10.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 93), potvrdenie prevzatia príkazu z 29.10.2007 na sumu 2000,- SK -platba súdneho poplatku za odvolanie (čl. 94), Oznámenie osobného úradu (čl. 97), Vyjadrenie Z. H. zo dňa 24.02.2016 (čl. 136), výňatky z rozvrhu práce OS Dolný Kubín z rokov 2006, 2011 a 2016 (čl. 143)
- oboznámením s obsahom pripojeného spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S 452/2006
- vylúchom navrhovateľa (čl. 78)
a oboznámením sa s ostatným obsahom spisu.

Súd sa ďalej oboznámil s rozhodnutiami, ktoré predložili/označili účastníci konania: rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S 452/2006-38 zo dňa 14.06.2007 (čl. 31), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2SŽO 149/2007 zo dňa 11.12.2007 (čl. 35), rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 231/2010-19 zo dňa 30.06.2010 (čl. 39), rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 75/2009-98 zo dňa 3.2.2011 (čl. 45), rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 230/2009-50 zo dňa 16.12.2009 (čl. 57), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6SŽO 156/2008 zo dňa 08.12.2008 (čl. 66), rozhodnutie KS BA sp. zn. 2Co/I 82/2011 zo 28.3.2012 (čl. 124).

Podľa § 2 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z.z., sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na základe návrhu súdu je pre súd záväzný.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia, súd rozhodnutiami súdov, predloženými účastníkmi konania, nie je v prejednávanej veci viazaný.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rozhodnutím ministra spravodlivosti č. 15248/2006-41/5 z 03.10.2006 (čl. 3) bol navrhovateľ odvolaný z funkcie predsedu Okresného súdu v Dolnom Kubíne. Ako dôvod odvolania je uvedené neplnenie si povinností predsedu súdu, ustanovené zákonom bez ich ďalšej špecifikácie.

Z Rozhodnutia ministra spravodlivosti č. 15248/2006-41/5/AK/S z 14.04.2011 (čl. 4) mal súd za preukázané, že týmto rozhodnutím na základe rozkladu podaného navrhovateľom bolo rozhodnutie č. 15248/2006-41/5 z 03.10.2006 zrušené. V odôvodnení rozhodnutia je uvedené, že v napadnutom rozhodnutí absentovalo poučenie o opravnom prostriedku. Ďalej tam bolo konštatované, že právomoc ministra spravodlivosti rozhodnúť o rozklade v predmetnej veci je daná napr. v zmysle právneho názoru KS BA, vysloveného v uznesení sp. zn. 2S/453/2006 zo dňa 19.03.2008 alebo v zmysle

právneho názoru ÚS SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 231/2010, ktorou rozhodol o sťažnosti navrhovateľa. Z posledného označeného rozhodnutia je odcitovaná časť, ktorá sa týka toho, že pri vydávaní napadnutého rozhodnutia bolo potrebné postupovať podľa správneho poriadku. Samotné napadnuté rozhodnutie bolo zrušené pre jeho nepreskúmateľnosť v dôsledku absencie odôvodnenia, čo súčasne podľa odôvodnenia vyslovene spôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s podacím lístkom (č.l. 6-8) mal súd za preukázané, že navrhovateľ podal na poštovú prepravu dňa 12.09.2012 predmetnú žiadosť, ktorou žiadal o prerokovanie škody vo výške žalovanej istiny. V žiadosti nie je výslovne uvedené, že navrhovateľ si uplatnil škodu titulom nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. V texte žiadosti sú obsiahnuté iba skutkové okolnosti, na základe ktorých sa navrhovateľ škodu uplatňuje, pričom v rámci týchto faktov je spomenuté to, že minister spravodlivosti bol 4,5 roka nečinný, ako aj skutočnosť, že do jeho práv bolo zasiahnuté nezákonným rozhodnutím.

Oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 01.03.2013 (čl. 9) odporca navrhovateľovi oznámil, že Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mu bola doručená dňa 14.09.2012 a že tejto žiadosti nebolo vyhovené z dôvodu nespĺnenia zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, menovite nepreukázanie existencie nezákonného rozhodnutia. V odseku 2 listu je uvedené, že škoda mala vzniknúť navrhovateľovi nezákonným rozhodnutím ministra spravodlivosti, pričom navrhovateľ poukazoval aj na jeho nečinnosť.

Z Listu navrhovateľa zo dňa 02.11.2006 s pripojeným podacím lístkom (čl. 10-11) mal súd za preukázané, že navrhovateľ týmto listom žiadal ministra spravodlivosti o zrušenie Rozhodnutia, s uvedením dôvodov žiadosti.

Z platového dekrétu zo 04.04.2006 (čl. 85) mal súd za preukázané, že týmto dekrétom mal navrhovateľ okrem iného priznaný funkčný príplatok podľa § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. vo výške 4.000,- Sk.

Z oznámenia z 31.10.2006 o funkčnom plati sudcu a paušálnej náhrade nákladov spojených s výkonom funkcie (čl. 86) mal súd za preukázané, že s účinnosťou od 06.10.2006 bola navrhovateľovi oznámená výška jeho funkčného platu bez funkčného príplatku podľa § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. vo výške 4.000,- Sk.

Zo Zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo 17.11.2006 (ďalej Zmluva čl. 88), mal súd za preukázané, že navrhovateľ uzavrel zmluvu o poskytovaní právnych služieb s advokátkou p. Kováčechovou. Predmetom zmluvy bolo príprava žaloby na preskúmanie Rozhodnutia a zastupovanie v konaní pred súdmi o žalobe na preskúmanie predmetného rozhodnutia. Odmena bola dohodnutá vo výške 3.000,- Sk za spísanie žaloby a 1.500,- Sk za každú začatú hodinu práce.

Z Dodatku č. 1 k Zmluve o poskytovaní právnych služieb z 05.02.2007(čl. 91), mal súd za preukázané, že týmto dodatkom bola Zmluva rozšírená v časti odmeny o nárok na náhradu hotových výdavkov.

Z faktúry č. 2006-45 na sumu 13.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 92), mal súd za preukázané, že právna zástupkyňa navrhovateľa na základe Zmluvy vyúčtovala navrhovateľovi sumu 13.000,- Sk, z toho sumu 10.000,- Sk za súdny poplatok a sumu 3.000,- Sk za prípravu žaloby. Podľa dokladu o úhrade navrhovateľ fakturovanú sumu zaplatil dňa 08.12.2006 na účet uvedený v Zmluve.

Z faktúry č. 0F 2008/04 na sumu 8.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 92, 140), mal súd za preukázané, že právna zástupkyňa navrhovateľa na základe Zmluvy vyúčtovala navrhovateľovi sumu 8.000,- Sk za právne služby vo veci odvolania z funkcie predsedu súdu. Z faktúry nie je zjavné, akým spôsobom bola fakturovaná suma určená - faktúra obsahuje uvedenie množstva 1 a sumu za jednotku 8.000,- Sk, teda nie počet hodín a dohodnutú cenu za hodinu. Podľa záhlavia faktúry, služba mala byť dodaná 16.04.2008. Podľa dokladu o úhrade navrhovateľ fakturovanú sumu zaplatil dňa 17.04.2008 na účet uvedený v Zmluve.

Z faktúry č. 0F 2008/15 na sumu 10.000,- Sk s dokladom o úhrade (čl. 93) mal súd za preukázané, že právna zástupkyňa navrhovateľa na základe Zmluvy vyúčtovala navrhovateľovi sumu 10.000,- Sk za

vypracovanie ústavnej sťažnosti. Podľa dokladu o úhrade navrhovateľ fakturovanú sumu zaplatil dňa 27.05.2008 na účet uvedený v Zmluve.

Z Oznámenia osobného úradu (čl. 97) navrhovateľa zo dňa 29.05.2015 mal súd za preukázané, že navrhovateľ v období od 06.10.2006 do 12.07.2011 nepoberal funkčný príplatok za riadiacu činnosť. Od 13.07.2011 menovaný poberal príplatok za riadiacu činnosť z titulu nového poverenia na plnenie úloh predsedu Okresného súdu Dolný Kubín.

Advokátka JUDr. Kovačechová sa vo vyjadrení zo dňa 24.02.2016 (čl. 136) nevyjadrila k tomu, ako vyfakturovala sumu 8.000,- Sk faktúrou č. 0F 2008/04.

Z výňatkov z rozvrhu práce OS Dolný Kubín z rokov 2006, 2011 a 2016 (čl. 143) vyplýva, že navrhovateľ bol príslušným rozvrhom práce poverený vybavovaním agendy S.

Zo súdneho spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S 452/2006 mal súd za preukázané, že žalobu v tomto konaní podal navrhovateľ, bol zastúpený advokátkou - JUDr. Kovačechovou, v konaní bol zaplatený súdny poplatok vo výške 10.000,- Sk (kolkami - čl. 4), 2.000,- Sk prevodom na účet čl. 63 a okrem žaloby bol vo urobený ďalší úkon vo veci samej - odvolanie.

Navrhovateľ ako účastník konania vo svojej výpovedi neuviedol žiadne nové rozhodujúce skutkové okolnosti ako boli už skôr uvedené v jeho písomných a ústnych vyjadreniach.

Súd vec právne posúdil nasledovne:

Predmetom konania je náhrada škody, ktorá mala vzniknúť navrhovateľovi v dôsledku nezákonného rozhodnutia ministra spravodlivosti a nesprávneho úradného postupu pri vydávaní predmetného rozhodnutia, a to vo forme jednak skutočnej škody ako aj ušlého zisku.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je upravená v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie veci

Samotnému súdному konaniu v prípade zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. obligatórne predchádza konanie o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, v rámci ktorého štát môže dobrovoľne (bez súdneho konania) nárok na náhradu škody uspokojiť za predpokladu, ak uplatnenú škodu uzná za dôvodnú a preukázanú. Konanie sa začína dorúčením žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a príslušný orgán štátu má lehotu 6 mesiacov od doručenia žiadosti, aby o uplatnenom nároku rozhodol. Ak v tejto lehote nárok žiadateľa neuspokojí, vznikne žiadateľovi oprávnenie domáhať sa uspokojenia nároku cestou súdu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

V prejednávanej veci si navrhovateľ listom zo dňa 12.09.2012 (čl. 6) požiadal MS SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 1.4000,-€ s odkazom na Rozhodnutie a nečinnosť v súvislosti s jeho vydaním.

List bol na MS SR doručený dňa 14.09.2012. MS SR odpovedalo navrhovateľovi listom zo dňa 1.03.2013 tak, že nárok navrhovateľa vyhodnotilo ako nedôvodný.

Návrh na začatie konania bol podaný dňa 17.07.2014 a v čase podania návrhu na začatie konania bolo z listu MS SR zrejmé, že štát škodu navrhovateľa nemieni uspokojiť.

Na základe týchto skutočností súd konštatuje, že boli splnené zákonom ustanovené podmienky na to, aby sa navrhovateľ domáhal uspokojenia nároku na náhradu škody na súde.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., príslušný orgán neprihliada na žiadosť, ak žiadosť nemá náležitosti podľa odseku 1 a poškodený na výzvu príslušného orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky žiadosti; tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde.

Súd neakceptoval námietku odporcu, že škoda titulom nesprávneho úradného postupu nebola u neho riadne prerokovaná. Keď bol orgán, ktorému bola žiadosť doručená názoru, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (Žiadosť) nemá náležitosti ustanovené zákonom, t.j. že v nej absentuje titul nároku bol povinný postupovať podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Takýto postup v konaní preukázaný nebol, a MS SR žiadosť po vecnej stránke posúdilo a vyhodnotilo, pričom v oznámení o výsledku prerokovania výslovne spomenulo aj skutočnosť, že navrhovateľ na nečinnosť v žiadosti o predbežné prerokovanie poukázal. Je pravdou, že v Žiadosti nebol titul nároku explicitne a jednoznačne označený, avšak v texte navrhovateľ špecifikoval aj nezákonné rozhodnutie aj nesprávny úradný postup. Pretože MS SR Žiadosť navrhovateľa prerokovala a odporca netvrdil ani nepreukázal postup podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., nemožno prípadnú nejednoznačnosť Žiadosti vykladať na ujmu navrhovateľa v tom zmysle, že škoda titulom nesprávneho úradného postupu nebola príslušnom orgáne prerokovaná.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporca vzniesol námietku premlčania a námietku pasívnej vecnej legitímácie (v časti nároku na náhradu škody vo forme náhrady za ušlý Príplatok), súd sa prednostne pred meritorným posúdením veci zaoberal dôvodnosťou týchto námietok.

Námietka premlčania nároku.

Odporca vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku, dôvodiac, že nárok na zaplatenie Príplatku podľa odporcu nebol závislý od rozhodnutia o rozklade, preto premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy tento navrhovateľovi nebol vyplatený, hoci vyplatený mal byť. Keďže príplatok nebol navrhovateľovi vyplácaný od roku 2006, rozhodnutie o rozklade bolo vydané 14.04.2011 a návrh na začatie konania bol podaný až 17.07.2014 (po viac ako 3 rokoch od nevyplatenia príplatku), je nárok na jeho zaplatenie podľa odporcu premlčaný.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil (okrem iného) škodu, ktorá mu vznikla podľa jeho tvrdení v dôsledku nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu ministra spravodlivosti a spočíva v nevyplatení časti príspevku za výkon funkcie predsedu súdu. Aj keď je pravdou, že vo vzťahu k nároku na zaplatenie príspevku sa začína premlčacia odo dňa nasledujúceho po splatnosti príplatku podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Avšak nárok na náhradu škody spôsobenú orgánom verejnej moci má osobitné ustanovenia o premlčaní nároku, čo znamená že všeobecné ustanovenia o premlčaní v Občianskom zákonníku je možné aplikovať, len ako to špeciálna právna úprava nevylučuje. V prípade, ak sa jedná o škodu spôsobenú orgánom verejnej moci nárok na náhradu škody (bez ohľadu na to, v čom škoda spočíva) sa spravuje osobitnými ustanoveniami o premlčaní, a to §§ 19 -20 zákona č. 514/2003 Z.z. V prejednávanej veci sa premlčanie nároku na náhradu škody, či už ide o škodu spočívajúcu v nevyplatenom Príspevku, alebo o ostatnú skutočnú škodu spravuje ustanovením § 19 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý v prípade náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci ustanovuje:

- osobitnú dĺžku subjektívnej premlčacej doby v trvaní troch rokov, na rozdiel od právnej úpravy v občianskom zákonníku, ktorý pri škode ustanovuje dvojročnú premlčaciu dobu
- osobitným spôsobom dĺžku a začiatok objektívnej premlčacej doby - táto vždy je desaťročná a začína plynúť od doručenia/oznámenia rozhodnutia, ktorým bola poškodenému spôsobená škoda
- prekážku plynutia premlčacej doby počas predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v trvaní najviac 6 mesiacov.

Ustanovenie § 19 zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovuje aj okamih, od kedy začne plynúť subjektívna premlčacia doba pri nároku na náhradu škody nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo ako právoplatné zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť - stane sa tak odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

V prejednávanej veci je titulom na náhradu škody jednak nezákonné rozhodnutie a jednak aj nesprávny úradný postup pri vydávaní tohto rozhodnutia. Pretože Rozhodnutie nebolo zrušené ani zmenené po jeho právoplatnosti, okamih začatia plynutia premlčacej doby je potrebné naviazať na okamih, kedy sa navrhovateľ ako poškodený o škode dozvedel (§ 19 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z.z.).

Nezákonné rozhodnutie v danom prípade nebolo zrušené ani zmenené po jeho právoplatnosti, ale na základe riadneho opravného prostriedku. Až dorúčením rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku navrhovateľ objektívne mohol zistiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia tak, aby si škodu ktorá mu vznikla, mohol v súlade s platnými právnymi predpismi uplatniť u orgánu príslušného na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a následne aj na súde (§ 6 ods. 1 citovaného zákona: Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom). Pri nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v prieťahoch ide stav trvajúci až do času odstránenia resp. ukončenia prieťahov. V danom prípade bol podľa navrhovateľa nesprávny úradný postup odstránený resp. ukončený vydaním rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, preto za okamih, kedy sa navrhovateľ o škode dozvedel možno označiť rovnako doručenie rozhodnutia o rozklade. Vo vzťahu k premlčaniu nároku na náhradu škody pri oboch tituloch škody začala premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po doručení rozhodnutia o rozklade. Tento okamih síce so súdneho spisu nevyplýva, avšak predmetné rozhodnutie bolo vydané dňa 14.4.2011 a najskôr mohlo byť navrhovateľovi doručené rovnakého dňa. Premlčacia doba teda začala plynúť najskôr od 15.04.2011 počas predbežného prerokovania nároku od 14.09.2012 (čl. 9) do najmenej 1.03.2013, kedy MS SR oznámilo navrhovateľovi, že jeho nárok neuspokojí, neplynula. Od oznámenia/doručenia rozhodnutia o rozklade do podania návrhu na začatie konania dňa 17.7.2014 uplynuli tri roky, tri mesiace a dva dni. Po odpočítaní doby predbežného prerokovania nároku 5 mesiacov a cca 2 týždne je potrebné uzavrieť, že od okamihu, kedy sa navrhovateľ o škode dozvedel do dňa, kedy žaloba prišla na súd premlčacia doba troch rokov neuplynula a teda nárok navrhovateľa premlčaný nie je. Z uvedených dôvodov súd námietku premlčania odporcu vyhodnotil ako nedôvodnú.

Námietka pasívnej vecnej legitímácie.

Odporca namietal aj pasívnu vecnú legitímáciu vo vzťahu k náhrade za príplatok za výkon funkcie predsedu súdu; Odporca bol názoru, že ak navrhovateľovi nebola vyplatená nejaká zložka jeho platu, mal sa jej domáhať ako priameho nároku podľa zákona č. 385/2000 Z.z. a funkčný príplatok mu mal ako zložku platu vyplatiť jeho osobný úrad, tj. OS Dolný Kubín. Podľa odporcu Rozhodnutie nie je rozhodnutím orgánu, aký majú na zreteli ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a preto v prípade tohto nároku nemožno hovoriť o škode, ktorá by vznikla pri výkone verejnej moci. Za škodu spôsobenú v

štátnozamestnaneckých vzťahoch štát zodpovedá podľa všeobecných predpisov a v prípade kde orgán verejnej moci vystupuje ako zamestnávateľ je daná jeho pracovnoprávna zodpovednosť. Z uvedeného je podľa odporcu zrejmé, že pasívne vecne legitimovaný pre uplatnenie nedoplatku na príplatku je osobný úrad navrhovateľa. V súvislosti s touto argumentáciou odporca poukázal na názor KS BA sp. zn. 2Co/182/2011 zo 28.3.2012.

Po oboznámení sa s označeným rozhodnutím súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie sa týka titulu náhrady škody, ktorým je rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru (str. 2 rozhodnutia druhý odsek), pričom jedným so subjektov štátnozamestnaneckého vzťahu bolo ministerstvo. Odvolací súd v danom rozhodnutí skonštatoval, orgán verejnej moci pri vydaní predmetného rozhodnutia nevystupoval v tzv. vrchnostenskej pozícii, čo je nevyhnutným predpokladom na to, aby označené rozhodnutie bolo spôsobilým titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Titul náhrady škody v označenej veci nebol vydaný pri výkone verejnej moci, a teda prípadná náhrada škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. bola s odkazom na § 1 písm. a) zákona vylúčená.

V niektorých situáciách je možno náročné posúdiť, či sa jedná o súkromnoprávny vzťah, alebo verejnoprávny vzťah, t. j. či postup resp. rozhodnutie orgánu verejnej moci a nedostatky v jeho činnosti sú spôsobilým titulom na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z., tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 2 zákona č. 514/2003 Z.z., na účely tohto zákona

- a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,
- b) orgán verejnej moci je
 1. štátny orgán,
 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. zákon o správnom konaní (správny poriadok), tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. zákon o správnom konaní (správny poriadok), správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

V prejednáwanej veci nie je sporná otázka, či označené nezákonné rozhodnutie (a postup s tým súvisiaci) bolo vydané pri výkone verejnej moci- táto skutočnosť je zrejmá zo záhlavia rozhodnutia o rozklade, z ktorého vyplýva, že bolo vydané podľa Správneho poriadku, a teda v súlade s § 1 Správneho poriadku ním orgán verejnej moci - minister spravodlivosti- rozhodol o právach navrhovateľa v oblasti verejnej moci.

Prejednávaná situácia nie je preto obdobná situácii, na ktorú poukázal odporca a ním označené rozhodnutie nie je možné v danom prípade aplikovať.

Z dôvodu, že Rozhodnutie a s tým súvisiaci postup boli vydané podľa Správneho poriadku a teda ním správny orgán rozhodol o právach navrhovateľa v oblasti verejnej správy, súd vyhodnotil námietku odporcu o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie ako nedôvodnú.

Nárok na náhradu škody.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci:

- a) nezákonným rozhodnutím,

- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

K základným predpokladom vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. sa vyžaduje kumulatívne splnenie nasledujúcich predpokladov:

- nesprávny úradný postup resp. nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci
- vznik škody
- príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Na to, aby mohol byť navrhovateľ v konaní úspešný musí uviesť všetky rozhodujúce skutkové okolnosti (splniť si povinnosť tvrdenia) vo vzťahu ku všetkým zákonným predpokladom uplatneného nároku a k tvrdným skutkovým okolnostiam si musí splniť aj dôkaznú povinnosť, t.j. predložiť alebo označiť relevantné dôkazy na preukázanie vlastných tvrdení. Vo vzťahu k dôkazným prostriedkom je navyše povinný už k návrhu na začatie konania pripojiť rozhodujúce listinné dôkazy, s výnimkou tých, ktoré bez vlastnej viny nemohol pripojiť.

Vo vzťahu k jednotlivým predpokladom vzniku nároku na náhradu škody súd uvádza nasledovné:

K nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v aktuálnom znení, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Zákonom č. 412/2012 Z.z. bol do zákona č. 514/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2013. vložený ods. 2, ktorý ako predpoklad priznania nároku na náhradu škody voči štátu ustanovil povinnosť, aby nesprávny úradný postup skonštatoval príslušný orgán, ktorý je v zákone výslovne uvedený. Zákon č. 412/2012 Z. z. neobsahuje prechodné ustanovenia, avšak nadobudol účinnosť už pred podaním návrhu na začatie konania, preto splnenie podmienky ustanovenej v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. možno od navrhovateľa spravodlivo požadovať.

V dôvodovej správe k zákonu č. 412/2012 Z.z. vzťahujúcej sa k súčasnému zneniu § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je uvedené: "Návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie

účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov.

Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní je oprávnený Ústavný súd SR.

Vzhľadom na vyššie uvedené návrh zákona výslovne dopĺňa, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom."

Dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z.z. reflektuje okrem iného aj na aplikačné problémy zákona č. 514/2003 Z.z. a nejednotnosť súdnych rozhodnutí súdov rôznych stupňov v otázke oprávnenia všeobecného súdu preskúmať postup iného orgánu štátu, vrátane súdu, z hľadiska dĺžky konania, prípadne aj z iných hľadísk. Na túto otázku už reagovali viaceré súdy, napr. NS ČR v rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo /57/2005 z 31.10.2005, ktorý v odôvodnení rozhodnutia uviedol: Právomoc soudu v občanském soudním řízení je upravená zejména v ustanovení § 7 o.s.f. tak, že v tomto řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahu, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (odst. 1). Jiné věci soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení, jen stanoví-li to zákon (odst. 3). Neexistuje žádné zákonné ustanovení, které by opravňovalo soud, aby v občanském soudním řízení (v řízení o ochranu osobnosti) zasahoval do řízení trestního tím, že by napr. aproboval postup orgánu činných v trestním řízení z hlediska rychlosti a účelnosti řízení (obdobné srovnej i odvolacím soudem zmínené usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 2. března 2004, sp.zn. II. US 299/03).

Aj napriek skutočnosti, že konanie o náhrade škody voči štátu nie je právnym predpisom podmienené predchádzajúcim konaním na Ústavnom súde, prípadne inom orgáne, navrhovateľ je povinný preukázať svoj nárok, vrátane toho, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Súd konajúci o nároku o náhrade škody nie je oprávnený preskúmať postup iného orgánu štátu z hľadiska zákonnosti jeho postupu, ani z hľadiska rýchlosti a účelnosti konania. A teda nie je oprávnený urobiť záver o tom, že konanie iného orgánu štátu je poznačené prieťahmi. Navrhovateľ ani netvrdil ani nepreukázal, že by niektorý z príslušných orgánov konštatoval nesprávny úradný postup (spočívajúci v prieťahoch) v konaní vedúcom k vydaniu Rozhodnutia. Na základe týchto skutočností súd konštatuje, že podmienku danosti nesprávneho úradného postupu nepovažuje za splnenú.

K nezákonnému rozhodnutiu.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 6 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

Podľa § 38 ods. 7 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2006 do 31.12.2008, výkon funkcie predsedu súdu v prípade odvolania zaniká dňom nasledujúcim po dni, keď mu bolo doručené rozhodnutie ministra o odvolaní z funkcie, ak nie je v rozhodnutí určený neskorší deň.

Navrhovateľ označil ako titul nároku na náhradu škody (okrem nesprávneho úradného postupu) neprávoplatné rozhodnutie, ktorým bol odvolaný z funkcie predsedu súdu. Podľa § 38 ods. 7 zákona č. 757/2004 Z.z. funkcia predsedu súdu mu zanikla nasledujúcim dňom po doručení označeného rozhodnutia a teda Rozhodnutie bolo vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť nasledujúcim dňom po jeho doručení navrhovateľovi. V tomto prípade podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je Rozhodnutie spôsobilým titulom na náhradu škody podľa citovaného zákona, za predpokladu, že bolo zrušené pre nezákonnosť. Navrhovateľom označené rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku, pričom samotné zrušujúce rozhodnutie konštatuje nezákonnosť Rozhodnutia (strana 3 rozhodnutia).

Navrhovateľom označené Rozhodnutie teda spĺňa podmienky ustanovené v § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. na to, aby na jeho podklade bolo možné priznať nárok na náhradu škody podľa citovaného zákona (po splnení ostatných zákonných predpokladov).

Škoda a príčinná súvislosť

Navrhovateľ si škodu vyčíslil na sumu 1.400,- €, ktorá pozostáva z nasledujúcich položiek:

1. náklady na právne zastúpenie a súdne poplatky v konaniach: na Krajskom súde v Bratislave, vedenom pod sp. zn. 1S 452/2006 a na ÚS SR pod sp. zn. I. ÚS 231/2010
2. časť Príplatku, ktorý by navrhovateľovi patril v prípade, ak by nebol odvolaný z funkcie predsedu súdu Rozhodnutím

Odporca namietol, že náklady na právne služby a súdne poplatky navrhovateľovi vznikli v iných konaniach ako v konaní, kde bolo vydané Rozhodnutie a navrhovateľ v týchto konaniach ani nebol úspešný. Podľa odporcu o náhrade trov predmetných konaní bolo možné rozhodovať iba v konaniach, v ktorých tieto náklady (trovy) vznikli. Súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

Súd poukazuje na skutočnosť, že odporca si zamieňa pojmy škoda s pojmi náhrada trov, resp. príplatok. Tieto pojmy nie sú totožné. Navrhovateľ sa v tomto konaní nedomáha priznania náhrady trov, ktoré mu vznikli v iných konaniach resp. nároku na vyplatenie Príspevku, ktorý mu podľa zákona patrí a nebol mu vyplatený. Uplatnenie takéhoto nároku v konaní o náhrade škody spôsobenej orgánom verejnej moci by skutočne nebolo dôvodné. Navrhovateľ si však v tomto konaní uplatnil nárok na náhradu škody. Jediné kritérium, ktoré určuje akú škodu si navrhovateľ môže dôvodne uplatniť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci je to, aby išlo o škodu, ktorá je v adekvátnej príčinnej súvislosti s titulom nároku na náhradu škody.

V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Ako už bolo uvedené vyššie, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmu (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Prítom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný;

nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 5 Cdo 126/2009)

Zjednodušene sa dá povedať, že príčinná súvislosť v danom prípade bude daná, ak bez označeného nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu by následky/škoda tvrdené navrhovateľom nenastali.

Je nesporné, že ak by nebolo vydané Rozhodnutie, navrhovateľ by nebol nútený využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje právny poriadok na ochranu jeho práv (riadny opravný prostriedok, správnu žalobu a ústavnú sťažnosť) a teda náklady, ktoré navrhovateľovi vznikli v súvislosti s uplatňovaním jeho práv v súvislosti s Rozhodnutím sú jednoznačne v príčinnej súvislosti s Rozhodnutím. Rovnako je nesporné, že ak by nebolo vydané Rozhodnutie, navrhovateľ by pri pravidelnom behu vecí naďalej poberal Príplatok po dobu do uplynutia funkčného obdobia.

Odporca namietal, že navrhovateľom tvrdená príčinná súvislosť nie je priama, bezprostredná a neperušená. Vo vzťahu ku škode, ktorá navrhovateľovi vznikla nevyplácaním Príplatku odporca netvrdil žiadnu skutočnosť, ktorá by príčinnú súvislosť medzi Rozhodnutím a predmetnou časťou škody bola spôsobilá prerušiť. Súd takúto skutočnosť ani nezistil, preto dospel k záveru, že medzi Rozhodnutím a škodou z nevyplateného Príspevku je príčinná súvislosť priama, bezprostredná a ničím neperušená.

Vo vzťahu ku škode, ktorá vznikla navrhovateľovi v dôsledku vedenia konaní na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S 452/2006 a na ÚS SR pod sp. zn. I. ÚS 231/2010, sa javí, že tomto prípade príčinná súvislosť nie je priama, bezprostredná a ničím neperušená. Inak povedané, že aj bez uskutočnenia týchto konaní a vynaloženia nákladov na predmetné konania bolo možné docieľiť na základe riadneho opravného prostriedku zrušenie resp. zmenu Rozhodnutia. Tomuto však odporuje odôvodnenie samotného Rozhodnutia, v úvode ktorého (2. strana prvý odsek) je výslovný odkaz na predmetné konania s tým, že až s odkazom na predmetné konania orgán, ktorý rozhodnutie vydal ustálil svoju právomoc vydať správne rozhodnutie, ktorého obsahom bude preskúmanie Rozhodnutia. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že príčinná súvislosť medzi Rozhodnutím a touto časťou škody je dostatočne adekvátne.

K výške škody titulom nevyplateného príplatku súd uvádza, že výška príplatku podľa § 68 ods. 1 písm. a) a Platového dekrétu zo dňa 04.04.2006 bola vo výške 4.000,- Sk s účinnosťou od 01.01.2006 a podľa vyjadrenia osobného úradu by mu funkcia zanikla 31.03.2007. Odo dňa 06.10.2006 navrhovateľ Príplatok nepoberal. Ak by nebolo vydané Rozhodnutie navrhovateľ by poberal Príplatok vo výške 4.000,- Sk/132,77 € aj v období od 06.10.2006 do 31.03.2007, t.j. navrhovateľ by dostal Príplatok za obdobie 5 mesiacov a 26 dní á 132,77 € mesačne (= 5*132,77 € + 26/31*132,77 € = 775,21 €), spolu vo výške 775,21 €. Navrhovateľ si titulom nevyplateného Príplatku uplatnil v tomto konaní sumu 304,60 €, čo je menej ako suma, na ktorú by mal nárok. Preto súd návrh v tejto časti vyhodnotil ako dôvodný.

K výške škody titulom vynaložených trov konaní na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S 452/2006 a na ÚS SR pod sp. zn. I. ÚS 231/2010 odporca namietal nutnosť a účelnosť vynaložených trov konania. Trovy týchto konaní zahŕňajú náklady za zaplatený súdny poplatok spolu vo výške 10.000,- Sk za správnu žalobu a 2.000,- Sk za odvolanie. Zaplatenie predmetných súdnych poplatkov vyplýva z pripojeného súdneho spisu Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S 452/2006 a to zo záznamu na čl. 63, podľa ktorého je evidované zaplatenie súdneho poplatku vo výške 2.000,- Sk dňa 02.11.2007 a zo žaloby, na ktorej sú zapravené kolky v hodnote 10.000,- Sk. Súd teda konštatuje, že žalobca v konaní na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S 452/2006 preukázateľne zaplatil súdne poplatky spolu vo výške 12.000,- Sk, čo v prepočte predstavuje 398,33 €. Zaplatenie súdnych poplatkov v uvedenej výške bolo nevyhnutným predpokladom vedenia súdneho konania. Preto súd návrh aj v tejto časti vyhodnotil ako dôvodný (s prihliadnutím na vyššie uvedené odôvodnenie ostatných predpokladov nároku na náhradu škody).

Vo vzťahu k náhrade škody titulom trov právneho zastúpenia odporca poukázal na to, že navrhovateľ ako osoba s právnickým vzdelaním mohol uskutočňovať kvalifikované úkony v občianskom súdnom konaní

smerujúce k obrane jeho záujmov bez potreby zastúpenia. Navyiac bol podľa rozvrhu práce zaradený na rozhodovanie v správnych veciach, teda bol podľa odporcu dostatočne kvalifikovaný. V tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého má navrhovateľ nárok iba na náhradu trov konania vo výške tarifnej odmeny.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Vyššie uvedené námietky odporcu k výške škody titulom vynaložených trov konaní súd vyhodnotil ako nedôvodné. Navrhovateľ sa v konaniach nechal zastúpiť advokátom, pretože sa necítil dostatočne odborne zdatný v príslušnej právnej oblasti. Napriek skutočnosti, že odporca bol podľa rozvrhu práce zaradený na vybavovanie správnej agendy, toto nemá automaticky za následok, že musí byť odborníkom na všetky oblasti správneho práva a to v situácii, že jeho žalobu prejednával a rozhodoval v prvom stupni krajský súd a on v prvom stupni vybavoval agendu okresného súdu, ktorá má podstatne užší obsah a rozsah.

Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). Právo na právnu pomoc v konaní pred súdom alebo iným štátnym orgánom Ústava Slovenskej republiky zaručuje každému. Len zo samotnej skutočnosti, že navrhovateľ má právnické vzdelanie nemožno vyvodiť záver, že mu nemožno priznať náhradu trov konania za právne zastúpenie resp. že by takéto trovy bolo možné vyhodnotiť z akéhokoľvek dôvodu ako neúčelné. Účastníka konania, bez ohľadu na jeho vzdelanie a povolanie nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám, resp. tým, že na tento účel vynaložené náklady je možné vyhodnotiť ako neúčelne.

Pojem "účelný" je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. septembra 2015, sp. zn. 4MCdo/16/2014)

Ako nedôvodnú vyhodnotil súd aj námietku, že výška škody titulom trov právneho zastúpenia je z odkazom na § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. limitovaná vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. Toto ustanovenie nemožno na prejednávanej veci aplikovať z dôvodu, že sa týka trov konania ktoré vznikli poškodenému v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, čo sa v danom prípade nestalo. Navrhovateľ si uplatnil škodu titulom náhrady trov právneho zastúpenia v iných konaní.

Ak by sme aj vychádzali so zámeru zákonodarcu, že účelnými trovami konania je možné rozumieť najviac trovy vo výške určenej vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z., navrhovateľom uplatnená škoda za trovy právneho zastúpenia je súladná s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z.

Podľa citovanej vyhlášky by navrhovateľovi vznikol nárok na nasledovné trovy:

- 2 úkony právnej služby v decembri 2006 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia podľa § 14 ods. 1 písm. a) Vyhlášky, žaloba podľa § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, spolu s 2x režijným paušálom podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky) á 41,82 € + 5,44 €, spolu 94,52 €
- 1 úkon právnej služby v roku 2007 (odvolanie podľa § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky, spolu s režijným paušálom podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky) á 45,51 € + 5,91 €, spolu 51,42 €
- 2 úkony právnej služby v roku 2008 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia podľa § 14 ods. 1 písm. a) Vyhlášky, žaloba podľa § 14 ods. 1 písm. c) Vyhlášky v spojení s § 11 ods. 2 Vyhlášky, spolu s 2x režijným paušálom podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky) á 105,42 € + 6,31 €, spolu 223,46 €

Podľa Vyhlášky by trovy konania navrhovateľa predstavovali spolu sumu 369,40 €, pričom Vyhláška v znení účinnom do 31.12.2008 umožňovala v § 13 ods. 1 zvýšenie tarifnej odmeny až na trojnásobok, ak išlo o úkony mimoriadne ťažké, časovo náročné, vyžadujúce si znalosť cudzieho práva alebo znalosť cudzieho jazyka. Takáto resp. obdobná právna úprava platila až do 31.05.2009, pričom všetky úkony právnej služby boli vykonané v období, kedy platila takáto právna úprava (posledné úkony právnej služby vo vzťahu k ÚS SR boli vykonané v roku 2008 - podľa rozhodnutia ÚS SR sp. zn. I. ÚS 231/2010 bola ústavná sťažnosť podaná 06.05.2008). Odmena za zastupovanie advokátom sa podľa prechodných ustanovení Vyhlášky určuje podľa predpisov účinných v čase vykonania úkonu právnej služby. Je nepochybné, že zastupovanie navrhovateľa vo veci odvolania z funkcie predsedu súdu bolo mimoriadne odborne náročné, a to jednak z hľadiska účastníkov konaní ako aj po obsahovej stránke, čomu nasvedčuje veľká nejednotnosť právnych názorov na porovnateľné veci, ale i to, že samotné rozhodnutie o rozklade proti Rozhodnutiu obsahovo nadväzuje na rozhodnutia v konaniach, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzali. Z tohto dôvodu je namieste aplikácia § 13 ods. 1 Vyhlášky v príslušnej časovej verzii.

Súd nevyhodnotil ako preukázané trovy právneho zastúpenia, vyčíslené faktúrou č. OF 2008/04 zo dňa 30.04.2008, znejúcej na sumu 8.000,- Sk, pretože táto faktúra obsahovo nezodpovedá Zmluve o právnej pomoci, podľa ktorej sa mala cena za právnu pomoc (okrem prípravy žaloby) odvíjať podľa čl. IV bod 2 od hodiny práce, pričom výška odmeny mala byť 1.500,- Sk za každú začatú hodinu. Vyúčtovaná suma nie je žiadnym násobkom sumy 1.500,- Sk a obsah faktúry Zmluve o právnej pomoci nezodpovedá. Faktúra pri takejto dohode mala obsahovať počet odpracovaných hodín, dojednanú sadzbu za jednu hodinu a prípadne iné skutočnosti, ktoré výslednú sumu odôvodňujú. Navrhovateľ ani jeho právna zástupkyňa žiadnym rozumným spôsobom neodôvodnili, ako k predmetnej sume dospeli, napriek tomu, že ich súd na vysvetlenie nezrovnalosti vyzval. Súd preto návrh v tejto časti ako nepreukázaný zamietol.

K účelnosti ostatných trov, ktoré súd považoval za preukázané súd uvádza, že náročnosť veci by odôvodňovala aj v súlade s Vyhláškou navýšenie tarifnej odmeny na najmenej na dvojnásobok, čo by predstavovalo vo vzťahu k preukázaným trovám 635,96 € (2x 94,52 € + 223,46 € bez odmeny za právny úkon odvolanie, ktorý spadá do nepreukázanej časti trov), pričom navrhovateľ si za tieto úkony právnej služby dohodol odmenu 431,52 €. Takáto dohoda predstavovala navýšenie 36 % pri možnom navýšení 300 %. Trovy konania v uznannej časti, ktoré navrhovateľ zaplatil na základe dohody nemožno podľa súdu za uvedených podmienok považovať za neúčelné. Súd preto návrh aj v tejto časti vyhodnotil ako dôvodný.

Úrok z omeškania

Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.05.2014, výška úrokov z omeškania je o

päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná od 11.07.2012 do 8.5.2013 bola 0,75 %.

Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Z uvedeného vyplýva, že štát je povinný nahradiť škodu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil postupom podľa § 10 citovaného zákona. Márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného vzťahu (§ 489 OZ) dostáva do omeškania, a tak najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. (uznesenie NS SR z 21. 12.2010, sp. zn. 2Cdo/48/2010).

Aj keď vyššie citované rozhodnutie nie je pre súd konajúci vo veci sp. zn. 7C/223/2012 záväzné, súd sa s ním stotožňuje.

Pretože navrhovateľ si uplatnil u odporcu nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím (žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) dňa 14.09.2012 (deň doručenia žiadosti odporcovi), odporca Žiadosť prerokoval dňa 1.03.2013 (v lehote kratšej ako 6 mesiacov). Odporca v uvedenej lehote nárok navrhovateľa neuspokojil, preto mu od nasledujúceho dňa po dni prerokovania (2.3.2013) vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške určenej podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. z uplatnenej hodnoty nároku na náhradu škody. Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania za kratšie obdobie a v nižšej výške, ako mu podľa zákona patrí, preto mu súd priznal nárok na zaplatenie úroku z omeškania v uplatnenej výške.

O lehote na plnenie súd rozhodol podľa § 160 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na žiadosť odporcu o dlhšiu splatnosť.

Trovy konania.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ bol v konaní úspešnejší - jeho úspech v spore bol 81 % ($1134,45/1400 \cdot 100$), úspech odporcu bol 19 %. Miera úspechu navrhovateľa bola 62 %.

Navrhovateľ si titulom trov konania uplatnil trovy, ktoré mu vyplývajú zo súdneho spisu a cestovné za cestu prostriedkom hromadnej dopravy. Zo súdneho spisu vyplývajú trovy za zaplatený súdny poplatok vo výške 20,- € a poštovné za tri zásielky spolu vo výške 3,75 € ($2 \times 1,15 \text{ €} + 1 \times 1,45 \text{ €}$). Navrhovateľ sa zúčastnil na jednom pojednávaní, cestovné preto predstavuje 1x cesta z Dolného Kubína do Bratislavy a späť spolu 26,- € (cena zistená pre priamy spoj verejným dopravcom <http://www.kalobus.com/>). Trovy navrhovateľa sú spolu 49,75 € z čoho 62 % predstavuje 30,85 €.